

Työllisyyspalveluja koskevat lakimuutokset 2026

EKStyla 16.02.2026 § 11
199/14.07.00/2026

Valmistelu työllisyysaluejohtaja Satu Soutolahti p. 044 901 8420

Vuoden 2026 alusta alkaen on tullut ja tulossa vaihteittain voimaan useita työllisyyspalveluja koskevia lakimuutoksia, joilla on merkittäviä vaikutuksia työvoimapalvelujen järjestämiseen, palveluprosesseihin sekä asiakasmääriin Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueella. Alla on koottu keskeisimmät valmisteilla olevat uudistukset ja niiden vaikutukset työllisyysalueen toimintaan.

Työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalvelujen kehittäminen

Esityksen tavoitteena on keventää työvoimapalveluiden lakisääteistä palveluprosessia ja mahdollistaa resurssien tarkoituksenmukaisempi ja asiakaslähtöisempi käyttö. Virkailijoille annetaan enemmän harkintavaltaa ja painopistettä siirretään yksilölliseen työllistymisen edistämiseen.

Laki tuli pääosin voimaan 1.1.2026. Palvelualustaa ja työnhakuprofiileja koskevat säännökset tulevat voimaan 1.9.2026. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan esityksen mukaan osa työnhaun voimassaoloa ja seuraamusjärjestelmää koskevista muutoksista tulee voimaan 1.3.2026. Sama koskee työvoimapalvelujen järjestämislain muutoksia koskien työnhaun voimassaolon päättymistä (28 §) ja työnhaun käynnistämisestä uudelleen (29 §:n 2 momentti).

Keskeisiä muutoksia ovat mm. alkuhaastattelun määräajan pidentäminen nykyisestä viidestä päivästä kymmeneen arkipäivään, työnhakukeskustelujen järjestäminen kolmen kuukauden välein sekä täydentävien keskustelujen aiempaa vahvempi tarveharkinta. Työnhakijat veloitetaan laatimaan ja julkaisemaan työnhakuprofiili palvelualustalla 15 arkipäivän kuluessa työnhaun alkamisesta. Työtarjoukset ovat velvoittavia heti työttömyyden alusta alkaen, eikä työnhakuvelvollisuutta voi enää täyttää pelkästään työnhakuprofiilin julkaisemisella.

Työttömyysturvalain seuraamusjärjestelmän muutos

Työttömyysturvan seuraamusjärjestelmää selkeytetään ja tehostetaan. Ensimmäisestä laiminlyönnistä seuraa 7 päivän korvaukseton määräaika. Toistuva laiminlyönti 12 kuukauden aikana johtaa kuuden viikon työssäolovelvoitteeseen. Lakimuutokset tulevat voimaan 1.3.2026.

Toimeentulotukilain muutos

Toimeentulotukilain muutoksella laajennetaan perustoimeentulotuen hakijoiden velvollisuutta ilmoittautua työttömäksi kokoaikatyön hakijaksi koskemaan mm. opiskelijoita, yrittäjiä ja osa-aikatyöntekijöitä. Mikäli velvoitetta ei noudateta, Kelalla olisi mahdollisuus alentaa perusosaa enintään 50 prosentilla kuukaudeksi kerrallaan.

Arvion mukaan uudistus ohjaisi Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueelle alkuvaiheessa korkeintaan muutamia satoja asiakkaita. Uudistukseen ei ole osoitettu lisärahoitusta. Lakimuutokset tulevat voimaan pääosin 1.2.2026.

Lisäksi kuntien rahoitusosuus 18–24-vuotiaiden yksin asuvien nuorten perustoimeentulotuesta nostetaan 100 prosenttiin vuoden 2027 alusta alkaen, kuitenkin siten, että rahoitus korvataan kunnille täysimääräisesti.

Kuntouttavaa työtoimintaa koskeva lakimuutos

Aktivointisuunnitelmia laaditaan jatkossa vain toimeentulotukea saaville työttömille. Työttömyysetuuteen oikeutettujen osalta kuntouttavaan työtoimintaan ohjaus perustuu monialaiseen työllistymissuunnitelmaan. Muutoksen tavoitteena on keventää hallinnollista työtä ja purkaa päällekkäisyyksiä. Laki tuli voimaan 1.1.2026.

Kuntouttavan työtoiminnan sääntelyyn on tulossa myös laajempi kokonaisuudistus, jonka valmistelu jatkuu vuoden 2026 aikana. Mahdolliset laajemmat muutokset tulisivat voimaan aikaisintaan vuonna 2027.

Yleistuki

Yleistuki korvaa Kelan maksaman työmarkkinatuen ja peruspäivärahan ja on tarveharkintainen etuus. Yleistukeen sisältyy aktivointijakso, jonka tarkoituksena on ehkäistä työttömyyden pitkittymistä. Yleistukilainsäädäntö tulee voimaan 1.5.2026.

Nuorten rekrytointituki

Tammikuun 2026 loppuun mennessä työllisyysalueille oli haussa valtionavustus nuorten työllistämiseksi rekrytointituen avulla. Tuki kohdistuu 18–29-vuotiaisiin työttömiin nuoriin, jotka ovat olleet työttömänä vähintään 6 kuukautta (perusasteen varassa olevilla 3 kuukautta). Tuki kattaa 50 % palkkakuluista enintään 9 000 euroa kuuden kuukauden ajalta. Asetus on tullut voimaan 1.1.2026 ja se on voimassa vuoden 2027 loppuun saakka.

Tulorekisteri

Valmistelussa on kuntien ja työvoimaviranomaisten tulorekisterin tiedonsaantioikeuden laajentaminen. Lausuntokierros ajoittuu ajalle 12/2025–2/2026 ja lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 30 §

Ehdotus

Työllisyysaluejohtaja Satu Soutolahti

Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunta merkitsee katsauksen lakimuutoksiin tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.